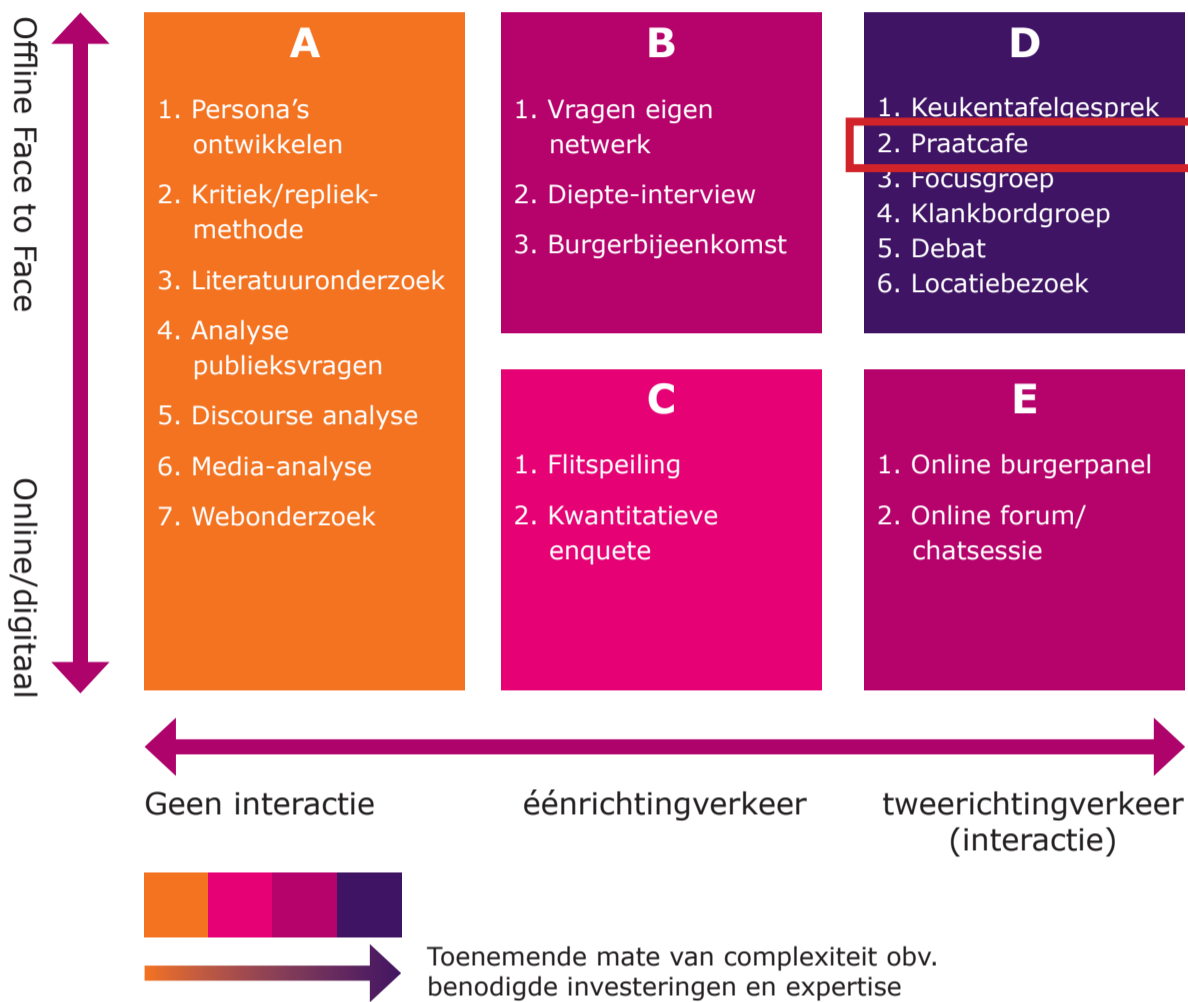

Instrumenten voor het peilen van maatschappelijke beleving bij een milieu-incident (INSTRUMAMI)

Flitspeiling	
Beschrijving:	
Praatcafé	Het Praatcafé of World Café is een dialoogvorm waarbij in een informele (café)sfeer met een groep mensen een onderwerp wordt besproken. De deelnemers zitten met een dankje en een hapje aan tafeltjes en bespreken daar een vraagstuk. Aan elke tafel is een gespreksleider aanwezig die het gesprek in goede banen leidt.
Bij een meer uitgebreid praatcafé (-).	Er is ook een minder gestructureerde variant mogelijk waarbij (-).
Resultaat:	Verslaglegging (meestal op vellen papier) met daarop de belangrijkste bevindingen, ervaringen, opmerkingen, vragen die aan tafel zijn besproken. Het Praatcafé zorgt voor de uitwisseling van kennis en ideeën en is ook heel geschikt voor het ophalen van percepties.
Voordelen:	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid om de diepte in te gaan. Mogelijkheid om dingen voor te leggen, te laten zien. Non-verbale communicatie. Kruisbestuiving Rijkheid opgehaalde informatie
Nadelen:	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers vinden het lastig zijn. Mogelijk ontstaat vertekend beeld door groepsdynamiek. Ervaren facilitators nodig. Mogelijk nazorg nodig (deelnemers worden stakeholders?)
Geschikt voor (type incident + fase):	<ul style="list-style-type: none"> In alle fasen van een incident en bij alle typen incidenten geschikt. Met name bij vraagstukken waarbij er grote verschillen in belangen, risicopercepties en emoties bestaan (Claassen, 2018). Met name bij vraagstukken waar ook echt wat moet/kan worden 'opgehaald' aan ideeën en inzichten.
Aanpak:	Het is nodig om een mix van percepties, meningen en standpunten te hebben om een evenwichtig beeld te krijgen. Het praatcafé heeft de volgende principes: 1. Creëer de context: bereid het onderwerp en de vragen goed voor en denk na over wie je uitnodigt. Deelnemers werven kan op verschillende manieren: door een oproep via social media of lokale nieuwsmedia, door brieven/posters/flyers (hele specifieke doelgroep), via partnerorganisaties etc. 2. Goede sfeer: veilig en gastvrij, sprakelend, uitnodigend, ronde tafels met papier/pennen, eten/drinken. 3. (...) etc.
Praktijkvoorbeelden/Casussen	Casus PFOA (inloopbijeenkomst): minder gestructureerde vorm, ook met doel om vragen te beantwoorden.
Inschatting tijd en kosten:	<ul style="list-style-type: none"> Doorlooptijd: circa 3 weken. Litvoering: halve dag Kosten: afhankelijk van locatie en vergoedingen, naar schatting.
Literatuur/evidence:	Olecko WA. Guidelines for improving risk communication in environmental health. J Environmental Health 1995; 58(1): 203. Risicocommunicatie over lokale luchtkwaliteit: literatuuronderzoek voor het presenteren van risico-informatie aan burgers, Jonkers, Irene (2006) Wetenschapswinkel Biologie, Universiteit Utrecht. Brown, J.: The World Café: Living Knowledge through Conversations that Matter, Fielding Graduate University, 2001. Brown, J. et al: <i>The World Café - Shaping Our Futures Through Conversations that Matter</i> , Berrett-Koehler, 2005
Contactpersonen/relevante links:	<ul style="list-style-type: none"> Facilitator via faciliteerpool@rivm.nl Organisatie via instrumentenbureau@rivm.nl Training Dialogo: zie LOP Evelyn Heugens/Loek Stokx www.theworldcafe.com
Overige:	

DOEL

Een infrastructuur (toolbox) voor het efficiënt, laagdrempelig en aantrekkelijk in kaart brengen van de maatschappelijke beleving rondom een milieu-incident of (dreigende) -crisis. Zodat RIVM'ers bij een volgend incident de meest geschikte activiteiten snel en efficiënt kunnen starten, met de garantie dat de investeringen leiden tot meerwaarde voor onderzoek en communicatie van het RIVM.

AANPAK

1. Werksessies: behoeften gebruikers & beoogd resultaat
2. Onderzoeksmethodiek vaststellen
3. Casussen selecteren
4. Inventarisatie bestaande instrumenten:
  - a. literatuur (ca. 150 titels)
  - b. interviews (ca. 20).
5. Groslijst 50 instrumenten, per 'type' één term vaststellen, passend bij RIVM
6. Instrumenten beoordelen:
  - a. nú beschikbaar binnen RIVM
  - b. aantoonbaar effectief
  - c. uitvoerbaar binnen RIVM

Resultaat: selectie 20 instrumenten.
7. Modellen zoeken om keuze instrument te ondersteunen -> 4 verschillende 'zoekingen':
  - a. doel
  - b. complexiteit
  - c. opbrengst/beperkingen
  - d. fase incident
8. Model en overzichten toetsen bij begeleidingsgroep & eindgebruikers
9. Per instrument: praktische informatie verzamelen -> 1 'infokaart' per instrument
10. Keuze toolbox: hoe infokaarten ontsluiten? -> Inwiki 'Belevingsonderzoek'
11. Opzet Inwiki toetsen bij begeleidingsgroep & eindgebruikers
12. Conceptrapportage maken & voorleggen aan begeleidingsgroep & CSO.
13. Inwiki Belevingsonderzoek (toolbox) vullen, implementeren, inbedden
14. Kennisdelen: TINBER (SPR 2019 ev).
15. Inwiki Belevingsonderzoek toetsen in de praktijk & evalueren
16. Inwiki Belevingsonderzoek onderhouden & onderzoeken mogelijkheden externe kennisdeling

OPBRENGST

Inwiki 'Belevingsonderzoek' met daarin:

- 20 infokaarten met praktische informatie per instrument
- 4 'keuzehulpen' om geschikte instrumenten voor een specifieke casus te kiezen
- Toelichting met o.a. beschrijvingen casussen, aandachtspunten, relevante bevindingen

De toolbox is naar behoefte uit te breiden, onderhoudsarm en via Insite toegankelijk voor iedereen binnen het RIVM.

BETROKKENEN

Projectleider: Margit Govers
CSO RIC: Danielle Timmermans
Begeleidingsgroep: Liesbeth Claassen
Jeroen Devilee
Marleen Kraaij

najaar 2017 – voorjaar 2019

50 k